

บทที่ 1

บทนำ

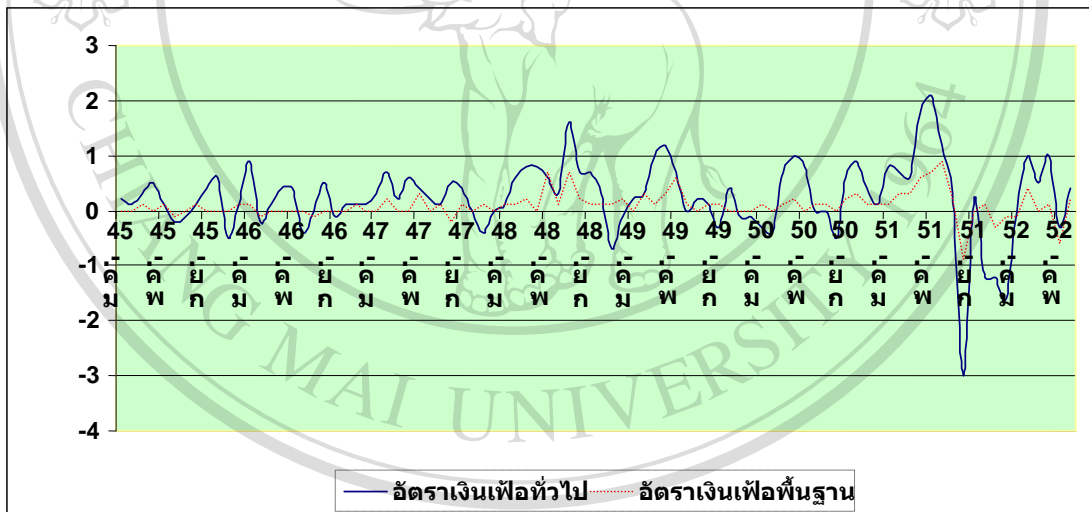
1.1 หลักการ ที่มา และความสำคัญ

ประเทศทุกประเทศมีแนวทางหรือมีวัตถุประสงค์การบริหารเศรษฐกิจที่ต้องการที่จะให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ โดยทั่วไปแล้วเป้าหมายทางเศรษฐกิจ (Economic Goal) ถือว่าเป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวม เป้าหมายดังกล่าวมีดังนี้ คุณภาพภายนอก หรือการมีดุลการชำระเงินระหว่างประเทศสมดุล การมีการกระจายรายได้ การมีการว่าจ้างทำงานอย่างเต็มที่ การมีเสถียรภาพของระดับราคาสินค้า และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเพียงพอ เป้าหมายทางเศรษฐกิจเหล่านี้เป็นเป้าหมายมาตรฐาน ในช่วงภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่อยู่ในภาวะหดตัว ซึ่งเป็นปัญหาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญในขณะนี้ ตัวแปรสำคัญทางด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคที่รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจหรือในการเข้ามาควบคุมดูแลเพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายก่อนของรัฐบาล รวมไปถึงนโยบายการเงิน นโยบายการคลัง มากที่สุดนั้นก็คือ ระดับการว่าจ้างทำงานในประเทศ และระดับราคาเนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีบทบาทต่อตัวแปรรวมทางเศรษฐกิจของประเทศ บทบาทของนโยบายทางเศรษฐกิจต่อการเปลี่ยนแปลงระดับผลผลิตของชาติ ระดับการว่าจ้างทำงานในประเทศ บทบาทของนโยบายรัฐบาลต่อการควบคุมภาวะเงินเฟ้อ และผลกระทบต่อระดับการว่าจ้างทำงานภายในประเทศ แต่การที่จะบรรลุเป้าหมายทั้งสองอย่างให้พร้อมกันย่อมเป็นสิ่งที่ยาก เพราะบางเป้าหมายจะมีความขัดแย้งกัน บางเป้าหมายก็มีความสอดคล้องกัน (ราพิง เวชยันต์วุฒิ, 2546)

ความขัดแย้ง และความสอดคล้องกันในการบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจนั้นย่อมเกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในการดำเนินนโยบายการเงินในเป้าหมายขั้นสุดท้าย ซึ่งก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างความสัมพันธ์ของการมีเสถียรภาพของระดับราคาสินค้า และการจ้างงานเต็มที่ ความไม่สอดคล้องในการดำเนินนโยบายการเงินที่จะบรรลุเป้าหมายทั้งสองอย่างพร้อมกันนั้นจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อ และอัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในด้านลบ การมีเสถียรภาพของระดับราคาสินค้า และบริการทั่วไปจะต้องปล่อยให้อัตราการว่างงานของประเทศสูงขึ้น หรือในทางกลับกันหากต้องการให้ระดับอัตราการว่างงานสูงขึ้น ก็จำเป็นที่จะต้องลดระดับราคาสินค้าและบริการลง

ภาวะเงินเฟ้อ (Inflation) เป็นภาวะที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไป (General Price Level) หมายถึงระดับราคาโดยเฉลี่ยของสินค้าและบริการประเภทต่างๆ ในภาวะเงินเฟ้อราคาสินค้าบางชนิดเท่านั้นที่มีราคาสูงขึ้นมากจนทำให้ระดับราคาสินค้ารวมสูงขึ้นไม่ได้หมายถึงราคาสินค้าทุกชนิดในระบบเศรษฐกิจต้องสูงขึ้น ภาวะเงินเฟ้อแสดงโดยดัชนีราคา (Price Index) เมื่อเกิดสภาพการณ์ที่เรียกว่าเงินเฟ้อขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบด้านต่าง ปัญหาเงินเฟ้อ จึงเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ เพราะมีผลกระทบต่อรายได้ประชาชาติ ผลต่อการค้าระหว่างประเทศ ผลกระทบต่อการผลิตและการลงทุน ผลกระทบต่อการกระจายรายได้และความมั่นคง และกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เนื่องจากประชาชนต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าในราคาที่สูงขึ้น และทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น

รูปภาพที่ 1.1 : แสดงอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานรายเดือนที่ปรับฤดูกาล

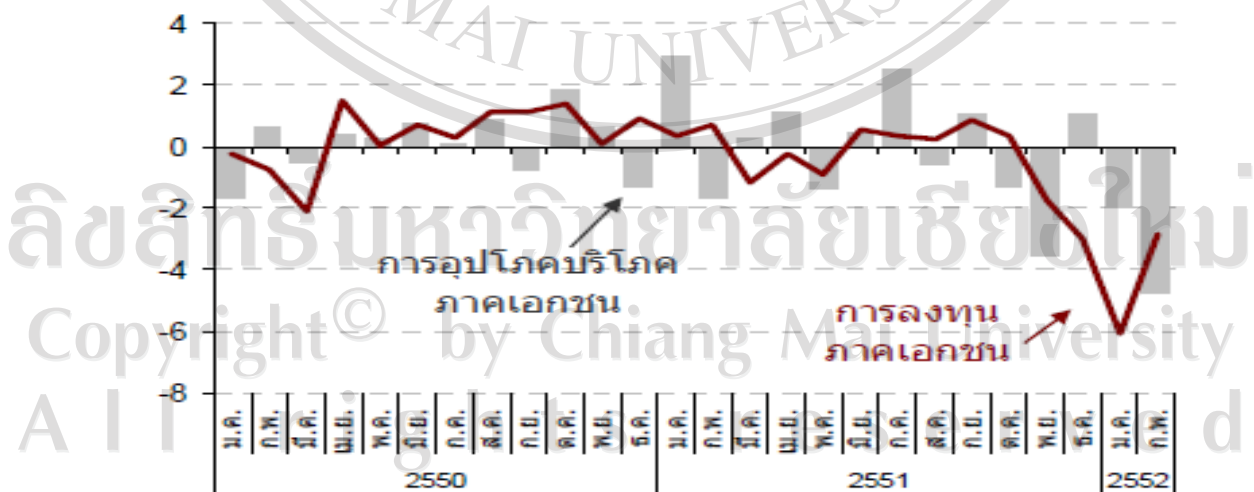
ที่มา : สำนักงานดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกสินค้าและบริการโดยเฉลี่ยที่ผู้บริโภคทั่วไป จ่ายเพื่อ ซื้อสินค้าและบริการจำนวนหนึ่ง ณ เวลาหนึ่ง ๆ เทียบกับปีฐาน โดยการสำรวจราคาสินค้าและบริการทั่วประเทศจำนวน 326 รายการ ครอบคลุมหมวดอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่ม เเคสถาน การตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล ยานพาหนะ การขนส่งการสื่อสาร การบันเทิง การอ่าน การศึกษา ฯลฯ เพื่อนำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป ขณะที่ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ที่คำนวณจากรายการสินค้าที่และบริการ 235 รายการ โดย

คำนวณจากดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศหักรายการสินค้ากลุ่มอาหารสด และสินค้ากลุ่มพลังงานจำนวน 91 รายการ ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 25 ของสัดส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งสินค้าที่หักออกมีความเคลื่อนไหวขึ้นลงบ่อยตามฤดูกาล และอยู่นอกเหนือการควบคุมของนโยบายการเงินเหลือแต่รายการสินค้าที่ราคาเคลื่อนไหวตามกลไกตลาด (สำนักงานดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2552)

จากรูป อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2551 ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มลดลงในช่วงเดือนสิงหาคม จนถึงต้นเดือนมกราคมตัวเลขอัตราเงินเฟ้อทั่วไป ซึ่งอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของปี 2551 คือ ร้อยละ 2.4 และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน ร้อยละ 5.5 ซึ่งการคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยในปี 2552 จะลดลง โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยร้อยละ -1.0 – 0.0 เช่นเดียวกับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน จากอัตราเงินเฟ้อทั่วไปแสดงให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เกิดภาวะหดตัว ซึ่งจากตัวเลขทางเศรษฐกิจที่สำคัญนี้ทำให้ประเทศไทยเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจ อีกทั้งวิกฤตเศรษฐกิจระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 ส่งผลให้ภาพรวมการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจลดลง ทั้งการบริโภคภาคเอกชนที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนจากการหดตัวของยอดขายสินค้าของธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะในหมวดอสังหาริมทรัพย์ หมวดการบริโภคสินค้าคงทน ด้านการลงทุนของภาคเอกชนส่งผลให้อุปสงค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศลดลงอย่างมาก

รูปภาพที่ 1.2 : อัตราการขยายตัวของการอุปโภคบริโภคของภาคเอกชน และการลงทุนภาคเอกชน

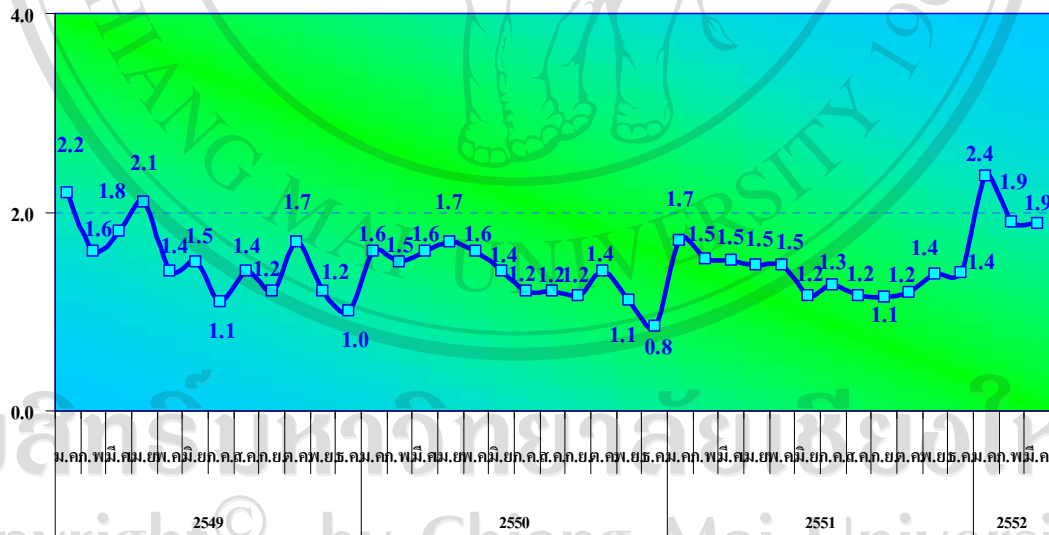

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การใช้จ่ายด้านอุปโภคบริโภคคนนั้นมีอัตราการขยายตัวในอัตราติดลบในช่วง 5 เดือนตั้งแต่เดือนตุลาคม ของปี 2551 จนถึงเดือนมกราคมของปี 2552 และติดลบสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ที่ ร้อยละ 4.8 ในขณะที่การลงทุนภาคเอกชนมีอัตราการขยายตัวลดลงอย่างมาก ตั้งแต่เดือนตุลาคม และลดต่ำสุดในเดือนมกราคม ที่ติดลบร้อยละ 6.0 และยังขยายตัวติดลบในเดือนกุมภาพันธ์ของปี 2552

จากการลดลงของการบริโภคในประเทศรวมทั้งการลงทุนของภาคเอกชน ทำให้หลายธุรกิจลดปริมาณการผลิตลงและมีกำลังการผลิตเหลือมากมาย สอดคล้องกับการนำเข้าวัตถุดิบที่ลดลง เนื่องจากราคาของต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยพยายามปรับตัวด้วยการลดต้นทุนการผลิต โดยการปรับลดกำลังการผลิตและลดเวลาทำงานลงของแรงงานประเภท Subcontractor แต่แรงงานที่ใช้ทักษะนั้นยังรักษาไว้เนื่องจากใช้เวลาในการฝึก ซึ่งทำให้แรงงานส่วนใหญ่ถูกเลิกจ้างในปีที่ผ่านมาจำนวนมาก และแรงงานที่ว่างงานก็เพิ่มขึ้นเนื่องจากการปิดตัวลงของโรงงานอุตสาหกรรม และการยกเลิกจ้างในภาคส่วนธุรกิจ

รูปภาพที่ 1.3 : ภาพการณ์มีงานทำของประชากรในช่วงปี 2549 – มีนาคม 2552

ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี

ภาพการณ์มีงานทำของประชากรไทยในช่วงปี 2549 ถึงปี 2551 อยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก คือในช่วงร้อยละ 0.8 – 2.2 แต่ในช่วงปี 2552 เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 2.4 จากร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับในเดือนมกราคม ปี 2551 การเลิกจ้างในภาคธุรกิจแผ่ขยายออกไปในวงกว้างมากขึ้น นอกจากนี้ เมื่อเข้าสู่ไตรมาสแรกของปี 2552 เป็นช่วงที่การว่างงานตามฤดูกาลจะสูงขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดู

ที่ทำให้การเกษตรกรรม ทำให้คาดว่า การว่างงานในไตรมาสแรกจะสูงขึ้นมาเกิน 1 ล้านคน จาก 538,500 คนในเดือนธันวาคม 2551 เมื่อรวมกับการทยอยเลิกจ้างในภาคธุรกิจในเดือนต่อๆ มา ตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ที่คาดว่าจะว่างงานประมาณ 158,000-184,000 คน คาดว่าในช่วงที่ ปัญหาการว่างงานรุนแรงที่สุด จำนวนผู้ว่างงานทั้งหมดอาจจะเพิ่มขึ้นไปถึง 1.28-1.52 ล้านคน คิดเป็นอัตราการว่างงานประมาณร้อยละ 3.4-4.0 ของกำลังแรงงานทั้งหมด นับเป็นอัตราที่สูงสุดตั้งแต่ ช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 อุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงที่จะลดการจ้างงานในระยะเดือนถัดๆ ไป ได้แก่ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมรถยนต์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า และผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อุตสาหกรรมโลหะและผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การขนส่งและคมนาคม เป็นต้น ขณะที่การออกมาตรการทางเศรษฐกิจของรัฐบาลจะบังเกิดผล และการส่งออกผ่านพ้นช่วงถดถอยต่ำสุดไปได้ อาจมีการจ้างงานกลับเข้ามาจากภาคธุรกิจและโครงการของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ถ้าเศรษฐกิจยังไม่ขยายตัวและอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยยังไม่ได้รับการแก้ไข ปัญหาการว่างงาน และปัญหาเศรษฐกิจย่อมมีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และในการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งห้าอาจเป็นเรื่องที่ไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2552)

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอัตราเงินเฟ้อ และการว่างงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อและการว่างงาน โดยวิธีไบวาเรียท การ์ช (Bivariate GARCH) เพื่อต้องการทราบถึงทิศทาง การปรับตัวในระยะยาว การปรับตัวระยะสั้น และทิศทางความสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงานของประเทศไทยว่าเป็นอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อ และอัตราการว่างงานของประเทศไทย โดยใช้เทคนิคทางเศรษฐมิติด้วยวิธี Bivariate GARCH

2 เพื่อศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายทางการเงินในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ทราบถึงความสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อ และอัตราการว่างงานของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายทางเศรษฐกิจในการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศจากการสร้างเสถียรภาพของระดับราคาและระดับการจ้างงานในระยะสั้น และระยะยาว

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ใช้อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย และอัตราการว่างงานของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศนิยมชนิดอนุกรมเวลา (time series data) ซึ่งเป็นข้อมูลรายเดือน เริ่มตั้งแต่ เดือน มกราคม พ.ศ. 2544 จนถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2552 ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากโปรแกรม DATA STREAM จากศูนย์การเงินและการลงทุน (Finance and Investment Center)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved